

УДК 621.317.76.089.68

ВПЛИВ ІНФОРМАЦІЙНОГО ЕЛЕКТРОМАГНІТНОГО ВИПРОМІНЮВАННЯ НА БІОЛОГІЧНІ СИСТЕМИ

Гладкий С. В., Щепотьєв А. І.

Науковий керівник к.т.н., доц. Кравченко П. О.
ХНТУСГ ім. Петра Василенка, м. Харків, Україна

Постановка завдання, аналіз останніх досліджень і публікацій. Електромагнітні поля НВЧ і КВЧ діапазонів застосовуються в народному господарстві, що супроводжується активним впливом на людину і навколишнє середовище нових фізичних факторів. Зростаюче використання електронних радіотехнічних пристроїв збільшують можливість несприятливого впливу неіонізуючого електронного випромінювання, яке полягає в його слабо контрольованому впливі на біологічні об'єкти.

Мета досліджень. Необхідно показати, що вплив електромагнітних полів (ЕМП) носить резонансний характер, тобто біологічний ефект спостерігається у вузьких частотних інтервалах, причому вплив ЕМП на живі організми носить інформаційний характер.

Основні матеріали досліджень. Первинна дія ЕМП реалізується на клітинному рівні і пов'язана з біологічними структурами, які загальні для різних організмів. Механізм резонансного впливу КВЧ (українською мовою високочастотного випромінювання) малої потужності на живі організми показаний в ряді експериментальних досліджень. Показано, що клітини живих організмів генерують когерентні акусто-електричні коливання НВЧ діапазону, які використовуються в організмі як сигнали управління його функціонуванням. Вплив зовнішніх КВЧ випромінювань на організм пов'язано з тим, що на певних частотах надходять ззовні сигнали імітують сигнали управління, які генеруються в цілях збереження гомеостазу самим організмом.

Висновки. Довжина акусто-електричної хвилі в мембрані в 10^{-6} разів менше довжини хвилі у вільному просторі, тому енергія електричного КВЧ поля в ході коливань в основному перетворюється не в енергію магнітного поля, а в енергію акустичних КВЧ коливань і назад.